

canvas

Hopen op de goden

Inhoud

Hopen op de goden. Artiesten en hun inspiratie	3
De afleveringen	
Aflevering 1: Fred Bervoets en Rinus Van de Velde	5
Aflevering 2: Lara Gasparotto en Max Pinckers	6
Aflevering 3: Pascal Deweze en Jasper Maekelberg	7
Aflevering 4: Marc & Emma en Jan Bultheel	8
Aflevering 5: Nadia Naveau en Anton Cotteleer	9
Aflevering 6: Ann Van den Broek en Lisbeth Gruwez	10
Contact	11

Hopen op de goden

Artiesten en hun inspiratie - vanaf zondag 12 november

Waar komt inspiratie vandaan? Waarom maken kunstenaars en artiesten het soort werk dat ze maken? En wat gaat er tijdens dat tekenen, schilderen, beeldhouwen, fotograferen of musiceren allemaal om in hun hoofd? Dat zijn de vragen die centraal staan in *Hopen op de goden*, een zedelijke documentaire reeks die een unieke inkijk geeft in twaalf Belgische artiestenlevens. Vanaf zondag 12 november om 20.15 u. op Canvas en vrtnu.be.

Om een antwoord te vinden op die vraag gaan de programmamakers in elke aflevering op bezoek bij twee kunstenaars uit dezelfde discipline:

- **Fred Bervoets** en **Rinus Van de Velde** (beeldende kunst/tekenkunst)
- **Lara Gasparotto** en **Max Pinckers** (fotografie)
- **Pascal Deweze** en **Jasper Maekelberg** (muziek)
- **Marc James Roels & Emma De Swaef** en **Jan Bultheel** (animatiefilm)
- **Nadia Naveau** en **Anton Cotteleer** (beeldende kunst/beeldhouwkunst)
- **Ann Van den Broek** en **Lisbeth Gruwez** (dans/choreografie)

De titel van de reeks, *Hopen op de goden*, is een uitspraak van Fred Bervoets, de Antwerpse schilder en graficus, en een van de twaalf artiesten die bijna een jaar lang werden gevolgd. Het is een toespeling op het eeuwenoude idee van de "goddelijke ingeving": inspiratie als geschenk aan de kunstenaar van een of andere hogere macht.

Spoiler alert

Helaas, of juist niet: de makers van de documentaire reeks zijn er geen enkele keer in geslaagd om een muze of andere vrijgevoerde godheid vast te leggen op beeld. Wat ze dan wél zagen door de zoekers van de camera? Twaalf bijzonder getalenteerde mensen die elke dag vol aan de slag gaan in hun atelier of daarbuiten. Met een tomeloze energie, hang naar perfectie, tonnen doorzettingsvermogen en een flinke dosis zelfkritiek. We zien hen zoeken, experimenteren, twijfelen en knopen doorhakken. Soms bijgestaan door assistenten en/of naasten. Vaak ook helemaal alleen.

De ene artiest is de andere niet

Een aflevering van *Hopen op de goden* is ook méér dan een document over een creatieproces. Binnen eenzelfde discipline of kunsttak worden telkens twee artiesten naast elkaar geplaatst. We zien gelijkenissen en parallellen in de manier waarop ze de dingen aanpakken, de manier waarop ze naar de dingen kijken. Maar nog duidelijker zijn de verschillen...

Want naast de pure kwaliteit van het nieuwe werk dat we ze zien maken, is een van de hoofdbekommernissen van alle geportretteerde artiesten dat ze - zonder in herhaling te vallen - steeds trouw blijven aan zichzelf. Dat het nieuwe werk hun eigen unieke stempel draagt, hun signatuur. En dat het een nieuw waardevol hoofdstuk wordt in hun zeer persoonlijk oeuvre.

Hopen op de goden is een productie van Canvas door het team dat eerder ook *De Canvasconnectie* maakte.

Aflevering 1: Fred Bervoets en Rinus Van de Velde

Beeldende kunst/tekenkunst - zondag 12 november

Rinus Van de Velde is één van de populairste Belgische kunstenaars van het moment. Hij staat bekend om zijn monumentale houtskooltekeningen, waarmee hij het verhaal vertelt van zijn fictieve alter ego's. De makers volgen Rinus tijdens de voorbereiding en opbouw van verschillende tentoonstellingen in binnen- en buitenland.

Fred Bervoets is een levende legende in de Belgische kunstwereld. Al meer dan vijftig jaar volgt hij eigenzinnig zijn weg als schilder en prentenmaker. Fred vertrekt in zijn werk vaak vanuit etsen die hij in een latere fase met verf bijkleurt. Begin 2017 begint hij aan een nieuwe monumentale ets, met als titel *My Last War*.

Auteur of co-auteur?

Fred Bervoets en Rinus Van de Velde wonen allebei in Antwerpen. En ze bewonderen elkaars werk. Maar ze verschillen meer dan veertig jaar in leeftijd. En door ze beiden een jaar lang gade te slaan, valt vooral op hoezeer het beroep van kunstenaar doorheen de jaren is veranderd. De Eeuwige Twijfel, die is merkbaar van alle tijden. Maar terwijl Rinus het auteurschap van de hedendaagse kunstenaar luidop in vraag stelt (Is hij alleen de auteur? Of is zijn studio dat, inclusief zijn medewerkers?), is het voor Fred duidelijk dat hij er alleen voor staat. Knechten heeft hij niet. Alleen 'de goden', die steken een handje toe wanneer het nodig is...

Rinus Van de Velde

Als je het kunstenaarsbestaan van Rinus Van de Velde zou moeten vergelijken met een transportmiddel, dan duikt vooral het beeld op van een hogesnelheidstrein. Kan ook moeilijk anders, als een van de populairste Belgische kunstenaars van het moment. De solotentoonstellingen, zowel in binnen- als buitenland, volgen elkaar in razend tempo op. En ook al is de inspiratie voor de fictieve personages die Rinus zich aanmeet in zijn laatste expo's steeds dezelfde (de abstract-expressionistische schilder- en beeldhouwkunst), de opzet en uitwerking van elke expo zijn telkens anders. Moéten ook anders zijn.

Fred Bervoets

Want de lat steeds hoger willen leggen: ook dat is eigen aan de kunstenaar. Wanneer Fred Bervoets na vele jaren nog eens oog in oog komt te staan met zijn sleutelwerk uit 1981, 'Hommage aan een vriend', kan hij alleen maar hopen dat hij na al die jaren nog steeds dezelfde kracht bezit. Dat zijn grafisch werk nu anders is, meer in functie van het bijschilderen achteraf, is een troostende gedachte. Maar het blijft tergend millimeterwerk. In weerwil van wat de argeloze kijker zou verwachten, bij een eerste aanblik van de dicht bij de 'art brut' aanleunende etsen en tekeningen van deze 'oerkunstenaar'.

Aflevering 2: Lara Gasparotto en Max Pinckers

Fotografie - zondag 19 november

Max Pinckers is een Belgische fotograaf. Samen met zijn Canadese vrouw Victoria werkt hij in de VS aan een nieuw boek, over de vage grens tussen fictie en realiteit in de Amerikaanse media. In zijn foto's werkt Max nadrukkelijk met licht en inscenering. Op die manier wil hij de kijker doen nadenken over de echtheid van beelden.

De Luikse fotografe Lara Gasparotto werkt op een totaal andere manier. Haar foto's zijn snel, spontaan en in het moment. We volgen Lara tijdens een reis naar Kiev, waar ze zich op sleeptouw laat nemen door haar Oekraïense vrienden. Ze fotografeert er wat op haar pad komt. Later, op haar expo's, combineert ze deze beelden - samen met foto's van andere reizen en plekken - tot intrigerende en poëtische droomwerelden.

Identiek en toch uniek

In geen enkele kunstvorm is de meest bepalende handeling - de druk op de knop - zo identiek en kortstondig als in de fotografie. Maar in geen enkele andere kunstvorm kan het eindresultaat na die identieke handeling ook zo uniek zijn en persoonlijk. Max Pinckers en Lara Gasparotto wonen allebei in Brussel en zijn ongeveer even jong. Maar hun foto's kunnen moeilijk méér van elkaar verschillen. En toch: allebei willen ze op hun manier de fotografie zelf van zijn voetstuk halen, desacraliseren...

Max Pinckers

De foto's van Max lijken op het eerste gezicht spontane momenten te zijn. Een jongen die levenloos op de grond ligt, in het midden van een verlaten drievaksbaan. Een begrafenisondernemer voor een open doodskest. Drie langharige tieners op een omgevallen boom. Intrigeren doen de beelden meteen. Maar wanneer je ze beter bestudeert, voel je dat er iets niet klopt. De cadrage is te goed. De compositie te juist. En het licht voelt onnatuurlijk aan. Kortom: het hele tafereel lijkt in scène gezet.

Wat het in de meeste gevallen ook is. Want aan bijna elke foto van Max is vaak dagen research vooraf gegaan. Of op zijn minst een intensief denkproces. Om de kijker doelbewust op het verkeerde been te zetten, hem of haar te doen nadenken over de echtheid van beelden en het waarheidsgehalte tout court van een medium als documentaire fotografie.

Lara Gasparotto

Lara Gasparotto laat zich voor haar foto's vooral leiden door haar vrienden. Die heeft ze op vele plekken in de wereld. En ook in Oekraïne, waar ze meermaals per jaar naartoe trekt. Dankzij die vrienden komt Lara op plekken die de gemiddelde buitenstaander nooit zou weten te vinden. En de beelden die ze er maakt - in een oogwenk en vanuit het buikgevoel - doen in weinig of niets denken aan een achtergesteld ex-Oostblokland dat al jarenlang gebukt gaat onder een gewapend conflict en een kwakkelende economie. We zien mooie, jonge mensen. Op straat, op feestjes, en in idyllisch ogende landschappen. "*Het is belangrijk om de lelijkheid te tonen,*" zegt Lara, "*maar niet uitsluitend.*" Want ook dat is fotografie: doelbewust de camera richten op wat je raakt. In het geval van Lara is dat: schoonheid, vriendschap, mensen die bij elkaar komen en er samen iets van proberen te maken.

Aflevering 3: Pascal Deweze en Jasper Maekelberg

Muziek - zondag 26 november

De "coming man" en de "vaste waarde": met Jasper Maekelberg (°1989) en Pascal Deweze (°1973) worden twee archetypen uit de pop- en rockwereld tegenover elkaar geplaatst. Beiden zijn zowel muzikant als producer, zowel multi-instrumentalist als multigetalenteerd.

En allebei hebben ze het voorbije jaar hard gewerkt aan een solo-album. De derde aflevering van *Hopen op de goden* is dan ook een onvervalste rockdocumentary, waarin alle aspecten van het muzikantenbestaan de revue passeren: nummers schrijven, opnemen, mixen, masteren, live spelen, onderweg zijn... Tot zelfs hemden strijken en afbakbroodjes uit de oven halen.

Jasper Maekelberg

Jasper Maekelberg is ontegensprekelijk een van die namen wiens muzikale inbreng je als gemiddelde radioluisteraar een pak vaker hebt gehoord dan je zou vermoeden. Als producer en/of muzikant bij Warhaus, Bazart, Marble Sounds, Jef Neve, Douglas Firs en tal van anderen heeft hij een hand in een hele resem instant-belpopklassiekers. Volgend jaar verschijnt het debuutalbum van zijn eigen project, *Faces on TV*. De nummers voor dat debuut schrijft Jasper waar en wanneer hij maar kan: in het buitenland (in de mobilhome van Warhaus) of - wanneer hij dan toch heel even in België is - in de kelder van zijn ouderlijk huis in Gent. Maar 'veelgevraagd zijn' heeft ook een schaduwzijde: om zich ten volle te kunnen concentreren op zijn solowerk zal hij moeten kiezen. En kiezen is, zoals iedereen weet, altijd een beetje verliezen....

Pascal Deweze

Druk, druk, druk: ook Pascal Deweze mag het cliché met recht en reden uit de kast halen. Als frontman van bands als Metal Molly, Broken Glass Heroes en Sukilove, en als producer van nog een veelvoud aan andere artiesten, heeft hij de laatste vijftwintig jaar een indrukwekkende reputatie opgebouwd. Toch doet Pascal in 2017 iets wat hij nog nooit eerder heeft gedaan: een album maken onder zijn eigen naam. *Cult Of Yes* heet zijn solodebuut. Hij sluit er zich bijna anderhalf jaar voor op in zijn zelfgebouwde studio. En hij doet zowat alles alleen. Hardwerkend en plichtsbewust. Want als het gaat over inspiratie, sluit Pascal zich aan bij goed volk als Picasso en Nick Cave: erop wachten is iets voor beginners. "Als kunstenaar moet je vooral beginnen wérken. En de inspiratie zal daar wel uit volgen..."

Aflevering 4: Marc & Emma en Jan Bultheel

Animatiefilm - zondag 3 december

Emma De Swaef maakte in 2012, samen met haar vriend Marc James Roels, de veelvuldig bekroonde animatie-kortfilm *Oh Willy*. Ook in 2017 spendeert het koppel duizenden uren in de animatiestudio. Hun nieuwe kortfilm *The Magnificent Cake* is een ware uitputtingsslag omwille van de tijdrovende stop-motion techniek en de vele handgemaakte poppen en decors.

Jan Bultheel maakte twee jaar geleden zijn eerste animatie-langspeelfilm *Cafard*. Helemaal anders dan Emma, maakt Jan gebruik van 'motion-capture'. Dat is een techniek waarbij de bewegingen van echte acteurs worden omgezet in digitale animatie. We volgen Jan terwijl hij zijn nieuwe filmproject, *Canaan*, van de grond probeert te krijgen.

Monnikenwerk

Hoe kun je een adequaat verhaal vertellen over een intensief en langdurig proces als het maken van een animatiefilm? Zeker wanneer je als documentairmaker de hoofdpersonages 'slechts' een jaar lang kunt volgen, en het maken van zo een animatiefilm - zelfs een kortfilm - meerdere jaren in beslag neemt. De makers van de vierde aflevering van *Hopen op de goden* vonden een handige oplossing: ze kozen voor twee protagonisten die voor hun nieuwe film in een totale andere fase van het productieproces zitten. De ene heeft al een verhaal en een concept, maar is nog volop fondsen aan het verzamelen. Bij de andere is het einde al in zicht. Of toch bijna...

Marc James Roels & Emma De Swaef

Marc James Roels & Emma De Swaef zijn een duo animatiefilmers uit Gent. Samen maakten ze in 2012 de veelvuldig bekroonde kortfilm *Oh Willy*. Een huzarenstukje, omwille van de tijdrovende stop-motientechniek en de vele handgemaakte poppen en decors in niet voor de hand liggende materialen zoals stof en wol. Voor hun nieuwe kortfilm *The Magnificent Cake* zien Emma en Marc alles nog wat groter: meer minuten, meer personages en grotere decors. Maar dat betekent ook: nog meer werk. De opnames worden dan ook een ware uitputtingsslag. In totaal spendeert het koppel meer dan acht maanden in de animatiestudio.

Jan Bultheel

Zo ver staat Jan Bultheel met zijn nieuwe film nog lang niet. Twee jaar na zijn langspeeldebuut *Cafard* - een epos over de Eerste Wereldoorlog met een uitgepuurde graphic novel stijl - probeert hij het budget rond te krijgen voor opvolger *Canaan*. Daarnaast moet nog worden gezocht naar een nieuwe visuele stijl. En er moeten ook nog heel wat tests gebeuren. In tegenstelling tot Emma, maakt Jan gebruik van 'motion-capture'. Dat is een techniek waarbij de bewegingen van echte acteurs worden omgezet in digitale animatie. Een totaal andere manier van werken dan stop-motion. Maar allerm minst een die minder tijd en energie kost...

Aflevering 5: Nadia Naveau en Anton Cotteleer

Beeldende kunst / beeldhouwkunst - zondag 10 december

Nadia Naveau en Anton Cotteleer zijn beiden beeldend kunstenaar. Voor zijn beeldhouwwerken haalt Anton inspiratie uit typisch Vlaamse interieurs. Vroeger aan de hand van familiealbums, maar dit keer wil hij bestaande interieurs exploreren van mensen uit de buurt die hij niet kent. Nadia laat zich inspireren door alles wat haar pad kruist: van elementen uit haar vroeger werk tot kleuren, vormen en objecten die ze tegenkomt op reis. En al even vlot combineert ze in haar beelden motieven uit de klassieke kunstgeschiedenis met iconen uit de populaire cultuur. Kortom: alles mag, alles kan.

Het maken van een beeldhouwwerk is een complex proces. Het is pas wanneer je de kunstenaar maandenlang volgt dat het volledige scala aan handelingen zich ontvouwt. Van het maken van de allereerste studie of maquette, over het boetseren, gladstrijken, aanbrengen van texturen tot het mouleren, afgieten en afwerken van de 'huid' van een beeld. Tientallen stappen, een veelvoud aan beslissingen. En dan hebben we nog niet eens gehad over wat de beeldhouwer wil vertellen. Wat zijn of haar inspiratiebronnen zijn. Waar het allemaal mee begint...

Anton Cotteleer

Bij Anton Cotteleer zijn die inspiratiebronnen vrij welomlijnd, zeker in zijn meer recente werken. Met zijn surrealistisch aandoende beelden, vaak in felle kleuren, en met een textielachtig oppervlak, mikt hij op een directe, bijna fysieke reactie van de kijker. Maar die voelt meteen ook de vele verwijzingen naar de huiselijke sfeer. Meubilair, gordijnen, (huis)katten... het zijn vaak terugkerende motieven.

Aanvankelijk liet Anton zich inspireren door vergeelde foto's uit familiealbums. Later ook door interieurfoto's op vastgoedsites zoals Immoweb. Voor zijn meest recente project, 'De Ongemakkelijke Omgeving', gaat hij nog een stapje verder. Hij belt aan bij wildvreemden in de buurt (ook daarin zit de 'ongemakkelijkheid') en vraagt hen om foto's te mogen nemen in hun woning. Maanden later keert hij naar die woningen terug, om er nieuwe kunstwerken te plaatsen die door de interieurs zijn geïnspireerd.

Nadia Naveau

Nadia Naveau is een generatiegenote van Anton Cotteleer. Ze zijn ook bevriend en geven les op dezelfde school. Ook voor Naveau kunnen interieurs dienen tot inspiratie. 'Kunnen', want bij haar kan alles wat haar pad kruist potentieel een plek krijgen in haar werk: van elementen uit eigen bestaande beeldhouwwerken, tot kleuren, vormen en objecten die ze tegenkomt op reis.

Nog meer dan bij Cotteleer zijn haar beelden vaak driedimensionele collages. Soms letterlijk, wanneer ze gevonden objecten in haar sculpturen verwerkt. Maar ook in de klei combineert Nadia de meest uiteenlopende invloeden, motieven en verwijzingen tot één coherent en uitgebalanceerd kunstwerk.

Zo laat ze in een nieuw monumentaal werk de Disney-figuur Goofy rusten op een grote 'gesmolten' versie van een Olympia-achtige figuur, die ze jaren geleden heeft gemaakt. Waarom Goofy? Naar de Engelse uitdrukking 'goofing around'. Of hoe zelfs het eigen 'aanmodderen' voor de kunstenaar een inspiratiebron kan zijn...

Aflevering 6: Ann Van den Broek en Lisbeth Gruwez

Dans / choreografie - zondag 17 december

Lisbeth Gruwez en Ann Van Den Broek zijn Vlaamse choreografen met internationale faam. Lisbeth Gruwez was ooit muze van Jan Fabre en maakt ondertussen al tien jaar lang naam met de kracht van haar eigen performances. Met haar nieuwe voorstelling, de meest ambitieuze tot nog toe, wil ze radicaal van koers veranderen.

Ann Van Den Broek ontwikkelde doorheen de jaren een unieke, strakke danstaal. Haar inspiratie haalt ze uit dagdagelijkse menselijke emoties en gedragingen. Net als Lisbeth wil ook zij haar grenzen verleggen. Door de rol van choreograaf zo breed mogelijk in te vullen. En door dansvoorstellingen te maken voor plekken buiten het klassieke circuit.

Topdansers zijn topsporters

"Je bent maar zo goed als je laatste wedstrijd": het is een vaak gehoorde uitspraak bij topsporters. Maar vervang "wedstrijd" door "creatie" of "performance", en ze geldt evenzeer voor topkunstenaars. En misschien nog wel het meest in de wereld van de dans. Vanwege het fysieke aspect. En vanwege het extreme doorzettingsvermogen en de veeleisendheid, die absoluut noodzakelijk zijn om de top te bereiken. En daar ook te blijven. En dat doe je niet door op je lauweren te rusten. Maar door jezelf als danser en choreograaf voortdurend heruit te vinden...

Lisbeth Gruwez

De Kortrijkse danseres en choreografe Lisbeth Gruwez (°1977) kreeg haar opleiding bij P.A.R.T.S en schitterde jarenlang als muze van Jan Fabre. In 2007 richtte ze samen met muzikant Maarten Van Cauwenberghe haar eigen gezelschap op: Voetvolk. De afgelopen tien jaar maakte het duo acht dansvoorstellingen, waarin de symbiose tussen auditieve prikkels en beweging centraal staat. Lisbeth oogst wereldwijd lof met haar krachtige performances en intrigerende podiumpresence. Met haar nieuwe creatie, een choreografie voor tien vrouwelijke dansers, wil ze echter radicaal van koers veranderen. Zowel vormelijk als inhoudelijk. En voor eerst zal ze er zelf ook niet in meedansen.

Ann Van den Broek

De Antwerpse choreografe Ann Van Den Broek (°1970) is al een poos gestopt met zelf te dansen. Desalniettemin zijn de choreografiën die ze maakt voor haar gezelschap WARD/waRD steevast uiterst persoonlijk. Het zijn heftige realisaties waarin extreme ervaringen en emoties centraal staan. Ze dienen te worden uitgevoerd door krachtige performers, met veel charisma en een enorme inzet en motivatie. Ann's werkwijze is dan ook niets ontziend. Ze verlangt van haar dansers een onvoorwaardelijke toewijding. En van zichzelf dat ze haar grenzen voortdurend verlegt. Door haar rol van choreograaf zo breed mogelijk in te vullen. En door voorstellingen te maken voor plekken buiten het klassieke circuit.

Perscontact

MEER INFORMATIE

Anne Stroobants, perscoördinator Canvas
tel. 02 741 51 63 - anne.stroobants@vrt.be

INTERVIEWS

interviews@vrt.be

PERSFOTO'S

Persfoto's zijn beschikbaar op het [Persportaal](http://pers.vrt.be) van VRT Communicatie: <http://pers.vrt.be>
Geert Van Hoeymissen - Fotoredacteur Canvas - 02 741 35 59 -
geert.vanhoeymissen@vrt.be

Meer info in de Canvas-pressroom:
<http://communicatie.canvas.be>